

16/05/2018

לכבוד :

- הגב' עמליה חיימוביץ, מנהלת מחוז מרכז, משרד החינוך merkazp@education.gov.il
- הגב' סוניה פרץ, מנהלת אגף בכיר כח אדם בהוראה, משרד החינוך ptzibur_ka@education.gov.il
- הגב' ורדה אופיר, מפקחת מחוזית vardaof@education.gov.il
- הגב' צלילה גולן, מפקחת, מחוז מרכז, משרד החינוך tzilagolan@gmail.com
- הגב' ורד גבאי, מפקחת תחום יועצים, מחוז מרכז, משרד החינוך veredgabay@gmail.com

ג.ג.,

הנדון: עתיד בית הספר "קשת" כוכב יאיר-צור יגאל

כידוע, בהמשך לטענות רבות שעלו במהלך שנות כהונתה של מנהלת בית הספר, נפתחה שנת הלימודים הנוכחית כסדרה **רק הודות** לתכנית פיקוח מקיפה על תפקוד בית הספר, שעיקרה סוכמו בין משרד החינוך ומחלקת החינוך של המועצה המקומית. תכנית הפיקוח כללה מפגשים סדורים של מפקחת בית הספר והמפקחת על היועצים עם הנהלת בית הספר ונציגי הנהגת ההורים, מפגש של מפקחת בית הספר והמפקחת על היועצים עם כלל חברי הנהגת ההורים, מפגשים ברמת מנהלת המחוז עם ראש המועצה ומנהלת מחלקת החינוך, וכן ליווי שוטף והדוק של מנהלת מחלקת החינוך של המועצה - הן בשיח עם צוות בית הספר והן עם הורי בית הספר.

לקראת סיום שנת הלימודים תשע"ח, וסיומה של תכנית הפיקוח האינטנסיבית שליוותה אותה, ובהמשך להחלטה שנתקבלה ברוב קולות בישיבת הנהגת ההורים מיום 6/5/2018, אנו מבקשים לשקף אי שביעות רצון מהמצב בבית הספר, בעיקר בתחומי הפדגוגיה, האקלים הבית ספרי ויחסי בית הספר-קהילה – כל אלו היו ונתרו בעייתיים וללא התקדמות משמעותית לאורך שנות כהונתה של מנהלת בית הספר הנוכחית.

עיקרי הדברים:

- **אקלים בית ספרי ויחסי בית הספר-קהילה עכורים** - בעיות אקלים ואלימות מתמשכות. טיפול ראקטיבי במקום טיפול מניעתי. גישה לעומתית ושיח המתמקד ב"מציאת אשמים" במקום ב"מציאת פתרונות".
- **היעדר כיוון** - לאחר 4 שנות ניהול נמצא בית ספר עדיין בשלב של זיהוי הצרכים הבית ספריים וגם תהליך זה מונחה גישה ניסוי וטעיה ובסיוע גורמים חיצוניים. סיסמאות והצהרות נשמעו לרוב בשנים האחרונות אך יישום בפועל כמעט ולא קיים.
- **סטגנציה בהוראה ובתהליכי הלמידה והחינוך** - הלמידה נתמכת באופן משמעותי על שיעורים פרטיים והוראת הורים, היעדר הקנייה של מיומנויות למידה.
- **לקויים בניהול שוטף** - חזרה על כשלים, ללא למידה מטעויות ואי לקיחת אחריות.

האקלים הבית ספרי ויחסי בית הספר-קהילה:

בתחילת שנת הלימודים, החליטה הנהגת ההורים להקים ועדת אד-הוק על מנת לנסות ולטפל, יחד עם צוות בית הספר, בבעיות האלימות והאקלים החינוכי בבית הספר. היוזמה והצורך נבעו מתקופה ארוכה של תסכול לנוכח היעדר טיפול ומענה מערכתיים של הנהלת בית הספר למקרי אלימות בין הילדים ובין עצמם, פיזית ומילולית, וכן תלונות רבות במישור היחסים שבין מורים ותלמידים. יודגש, שכל השעות הדיפרנציאליות של בית הספר (כ-20 שעות) מנותבות למשרת היועץ של בית הספר¹, בית הספר מקבל ליווי של יועצת אח"מ מטעם משרד החינוך והשנה אף תוגבר הליווי ב-8 שעות חודשיות נוספות. חברי ועדת המוגנות של הנהגת ההורים הקדישו שעות רבות של עבודה בישיבות עם הנהלת בית הספר, בחיפוש אחר מידע והצגת רעיונות מבתי ספר אחרים, בגיבוש וניסוח נהלים ותכנית טיפול – עד כה, לא יושם ולא תוקשר דבר מתוצרי עבודת הוועדה והתחושה הרווחת היא שאין שיפור באקלים הבית ספרי. מנהלת בית הספר מצידה, מתארת שיפור באקלים הבית ספרי והתמעטות אירועי אלימות, זאת למרות אירועי אלימות חוזרים בכיתות א' ו-ב', אירועי ונדלזם, החרמות, אלימות והיעדר גיבוש בכיתות הגבוהות יותר. תלמידים עדיין מדווחים שאין למי לפנות בהפסקות וזאת למרות התחייבות המנהלת לתגבור נוכחות הצוות בשטחי בית הספר. לצערנו, עדיין מתקבלים דיווחים על יחס בלתי הולם מצד אנשי צוות - שימוש בטרמינולוגיה שאינה הולמת, לא את גיל הילדים ולא את המסגרת, כמו גם צעקות והתפרצויות כלפי ילדים. אנחנו בהחלט מבינים שלעיתים מתרחשים אירועים שהם תולדה של דינמיקה מסוימת בכיתה, כפי שקורה בבית הפרטי של כל אחד ואחת מאיתנו, אלא שהורים שפונים למנהלת בית הספר על מנת לברר מקרים אלו ולקבל מענה - נענים בהדיפה, פניות של הורים מתורגמות לתקיפה על חדר המורים והשיח מתמקד ב"מציאת אשמים" במקום ב"מציאת פתרונות".

¹ כך על פי דברי מנהלת בית הספר במפגש הנהגת ההורים עם מפקחות משרד החינוך מיום 14/02/2018.

רווחת התלמידים בבית הספר היא החשובה ביותר. מערכת היחסים בין בית הספר והורי התלמידים חשובה לא פחות, שכן היא מקרינה ומשפיעה ישירות על האקלים הבית ספרי. לצערנו, מנהלת בית הספר אינה קשובה או פתוחה למשוב וביקורת ההורים. מי שמכוון לדעתה של מנהלת בית הספר מחובק ומחוזר ומי שמעז להביע ביקורת או מציף קשיים המצריכים טיפול - הופך ל"מתערב" ומוקצה. זו בוודאי לא הדרך לנהל שיח ודיאלוג מקדמים. דרך זו מובילה לניכור, תסכול וחוסר אמון.

יודגש, שאין אנו מתעלמים מהשיפור שחל השנה בתקשורת בין המורים וההורים, שהתאפשר הודות למעורבות האינטנסיבית של מפקחות משרד החינוך והנחייתן למנהלת לצרף מורים לוועדות הפעולה השונות. אנו מאמינים שצוות חדר המורים מחויב להצלחת בית הספר והתלמידים, ודווקא מסיבה זו אין לנו ספק, שפוטנציאל ההגשמה של בית הספר הוא גבוה לאין שיעור מהמקום בו הוא נמצא. זה המקום להביע תהיה, ואף חשש, מן העתיד לבוא בכל הקשור לתפקוד המנהלת והובלת תהליכים בהעדר פיקוח צמוד, כפי שהיה בשנת הלימודים הנוכחית.

בהקשר זה, אנחנו מבקשים לציין בחיוב רב את שילובו השנה של נער, הלוקה בשיתוק מוחין, כמתנדב בפעילות עם הכיתות הצעירות ועם הכיתה התקשורתית. מרב סיני, מורה בבית הספר שהיא גם תושבת הישוב, ראתה פוסט שפרסם הנער כשחיפש מקום להתנדב בו, פנתה אליו והציעה לו להתנדב בבית הספר "קשת" וכן המורה ורד גבאי, שתיאמה וארגנה של השיעורים בהם השתתף, ולמנהלת בית הספר שאפשרה זאת - אנחנו מעריכים מאוד את ההתגייסות הזו, שהעניקה ותרמה רבות, הן לנער והן לילדים. יישר כוח.

צר לנו מאוד, שבתקופת כהונתה של מנהלת בית הספר נעלמו מסורות, שהיו חשובות ואיכותיות מבחינה קהילתית, כדוגמת טקס השבועות היישובי, שבמשך שנים התקיים בהובלה של בית ספר קשת.

ממנהל בית ספר מצופה לעצב חזון בית ספרי ולהטמיע תכנית עבודה ליישמו של החזון בתוך שנתיים מכניסתו לתפקיד. כך הובהר לנו על ידי מפקחת בית הספר, הגב' צלילה גולן, במפגש שהתקיים עם כלל חברי הנהגת ההורים ביום 14/02/2018.

אנו נמצאים כעת בשלהי השנה הרביעית לכהונתה של הגב' פסנטין כמנהלת בית הספר ועדיין - אין כיוון ברור, ממילא לא קיימת תכנית אופרטיבית, ובכל זאת, אנו נדרשים להמשיך לשים מבטחנו במי שעד כה לא הצליחה להוביל תהליך או שינוי בבית הספר.

במהלך שנות כהונתה של הגב' פסנטין שמענו סיסמאות לרוב, שעל פניהן אכן נשמעו מעניינות ומרגשות. לצערנו, עד כה, נשארנו הדברים רק ברמת סיסמאות, ותוצאות בשטח אין. כך למשל - במהלך השנתיים הראשונות לכהונתה הצהירה מנהלת ביה"ס על שימת דגש ופיתוח למידה חוץ בית ספרית אך בפועל, לא הושם דגש על למידה כזו והנושא לא "התפתח" לשום מקום. דובר רבות גם על למידה רב גילאית וגם בנושא זה בפועל לא נעשה הרבה.

בתום השנה השלישית לכהונתה, הכריזה מנהלת בית הספר על הצטרפותה לתכנית מפרש, באמצעותה, כך לדבריה, יפתח בית הספר יזמות וחדשנות חינוכית. אנחנו, ההורים, נתבקשנו להיעזר בסבלנות ואף לשתף פעולה בזמן שהנהלת בית הספר מנסה ניסיונות שונים על מנת להחליט על הדרך הנכונה להוביל לשינוי ושיפור איכויות ההוראה והלמידה בבית הספר. צמד המילים "ניסוי וטעייה" הושמע לא אחת, אלא שיש לזכור שאותם ניסויים וטעויות הם על גבם וחשבונם של ילדינו. "זמן הילד" של כל אחד ואחת מהתלמידים חולף ועובר לו. **בסוף השנה הרביעית לכהונתה של הגב' פסנטין כמנהלת בית הספר אנחנו עדיין נמצאים בשלב של "זיהוי הצרכים והכיוונים הנכונים לבית הספר" ורחוק מאוד מיישום של חזון ותכנית עבודה מתאמת.**

בשבוע האחרון, נתברר לנו על החלטת מנהלת בית הספר להכניס שינוי בשיטת ההערכה והציונים הנהוגה בבית הספר. שאלות רבות שהוצגו על ידי נציגי ההורים בכיתות נותרו ללא מענה, ושוב הושמע צמד המילים "ניסוי וטעייה". תשובותיה של מנהלת בית הספר הסתכמו בכך, שמדובר בתהליך שהנהלת בית הספר תבחן ותשנה שוב, או לא, על פי צורך. ויודגש, כי אנו תומכים בהחלטות הפדגוגיות המקצועיות של צוות בית הספר והמנהלת בראשו. יחד עם זאת, למיטב הבנתנו - שינוי שיטת ההערכה של הישגי התלמידים באה לשקף את השינוי שחל בשיטות ההוראה. איננו מביעים דעה בעד או נגד שיטות הוראה כאלו או אחרות, אך לצערנו בבית הספר לא חלו תמורות בדרכי ההוראה, ושינוי אופן ההערכה אינו משקף כל תהליך. בבית הספר עדיין שולטות שיטות ההוראה הפאסיביות בשיטת המע"מ (מורה עומד ומדבר) והעב"ח (עבודה בחבורות) ולא ברור איך ניתן לשנות את שיטת ההערכה של ביצועי ויכולות התלמידים כל עוד דרכי ההוראה נשארות במקום.

הסטגנציה בשיטות ההוראה בבית הספר גוררת אחריה אינפלציה הולכת וגוברת בפנייה לסייע ותמיכה של הוראה פרטית. הורים רבים מדווחים שנאלצים לשלוח את ילדיהם להיעזר במורים פרטיים, במיוחד במקצועות המתמטיקה והאנגלית, חלקם כבר מגילאי כיתה ד'. התלונות שחוזרות על עצמן נוגעות להיעדר הקנייה של מיומנויות למידה, מבחנים ועבודות שאינם תואמים את ידיעות ומסוגלות התלמידים וצורך הולך וגובר במעורבות הורים בלימוד היום יומי של ילדיהם. אין מענה לתלמידים חזקים, חלשים ומה שביניהם ו-"מצוינות" היא סיסמא ריקה מתוכן, שכן בפועל אין פעילות ממשית מכוונת מצוינות ומסגרות כגון שיעורי העשרה למצטיינים במתמטיקה נערכים כלאחר יד, ושיעורים מתבטלים תכופות. בנוסף, תלמידים מדווחים שמורים נוכחים בכיתות בשעה שמתקיימים מבחני מצי"ב וכן כשהם נדרשים לענות על שאלוני אקלים.

גם במהלך שנת לימודים זו, כמו בקודמותיה, נותרו תכניות התל"נ בבית הספר נעדרות הכוונה ניהולית. תוכנית התל"נ אמורה להעניק תגבור והעצמה לתכני הלימוד החשובים לפיתוחו של ביה"ס וקידומו, כמו גם לקדם אקלים חינוכי מיטבי. לצערנו, למרות בקשות חוזרות נותר תחום התל"נ ללא הכוונה פדגוגית, ללא ליווי והכוונה של צוות מדריכי התל"נ ולא נעשה בשיעורים הללו - הממומנים בכספי הורים - על מנת לקדם את חווית הלימודים של התלמידים.

נושאים מנהליים:

תשלומי הורים: זו השנה הרביעית שאיגרת תשלומי ההורים מופצת באיחור רב רק בחודש דצמבר (לשם השוואה, בבית הספר השכן, נוף צורים, מופצת איגרת התשלומים באופן קבוע בתחילת שנת הלימודים, כנדרש ובדומה לרוב בתי הספר). גם השנה התחייבה מנהלת בית הספר שבשנה הבאה תופץ האיגרת במועד הנדרש בתחילת שנת הלימודים. לכאורה, מדובר בסוגיה שלא אמורה "להפריע" לנו ההורים, אלא שהאיחור הרב בפרסום האיגרת גורר אחריו בעיות תקציביות. כך למשל - אם האיגרת מפורסמת רק בדצמבר אין כספים נמצא לשלם למדריכי התל"נ שמתחילים את עבודתם כבר לאחר חגי תשרי, ואנחנו ההורים נאלצים להתמודד עם מתן הסברים, תירוצים ודחיות.. כך למשל, לא מספיקים לגבות את הכספים מכל ההורים עד למועד היציאה לטיולים שנתיים וועדי הכיתות נשלחים להאיץ בהורים לשלם אחרת יבוטלו הטיולים. כמו כן, כספים שניגבו במסגרת תשלומי הורים לא תורגמו לפעילות ועל כן נשארות יתרות. כספים אלו נאגרו בעבר וכיום בזכות התעקשות ההנהגה ליישום הנחיות חוזר מנכ"ל - כספים אלו מושבים להורים כקיוזו. השנה למשל, נגבו כספים עבור מסיבת פורים (20 ₪ מכל ילד, וסך תקציב של כ- 7,000 ₪) אך מסיבת פורים לא הייתה. הורים אוספים כספים מעבר למותר, בידיעת בית הספר, ורק בהתערבות הפיקוח התופעה נעצרה.

העדר תכנון ובקרה: תלמידים נשלחים להצגה שכבר ראו וזאת לאחר שבשנה קודמת אותה שכבה ממש נשלחה להצגה בתאריך הלא נכון (וחשבון ההורים חויב בכפל ההסעות). בכל שנה אירועי שכבת ו' ואירועי קבלת ספר תורה בשיכבת ב' יוצרים חוסר ודאות, בלבול, אי שוויון בין שכבות, התערבות ואף סכסוכים בין הורי בית הספר - נושא שבהנחיה והסדרה ברורה של הנהלת בית הספר יכול היה להיפתר.

משאבים: מנהלת בית הספר אינה מגייסת משאבים לטובת קידום הלמידה והצרכים של התלמידים. הכנסות שהיו לבית הספר עד כה - כולן היו תוצר יוזמה ופעילות של הורי בית הספר. לאחרונה, זכה בית הספר ב"קול קורא" לעיצוב חזות מבני חינוך של משרד החינוך (M21), וזאת בעיקר הודות להירתמות והוצאה לפועל על ידי הורים. עם קבלת התשובה בדבר הזכייה, פנתה מנהלת בית הספר לנציגי הורים, שיסייעו במציאת ספונסרים על מנת לעמוד בסכום שהתחייבה להקצות לטובת הפרויקט (80,000 ₪ ש"ח נוספים). צרכים, שהוגדרו על ידי צוות בית הספר כקריטיים לשיפור איכות וחוויות הלמידה - כגון חדר מחשבים נוסף וחדר מתמטיקה - את אלו מבקשת מנהלת בית הספר לממש בסיוע כספי תרומות שנאספו וגויסו על ידי ועדת כספים של הנהלת ההורים (כספים אלו מוחזקים מחוץ לבית הספר בשל סירובה של מנהלת בית הספר להפקידם בחשבון בית ספרי. הבעיה הוצגה בפני מפקחת בית הספר, וממתנינים לתשובתה). יצוין, שהמענק שבית הספר אמור לקבל מתכנית "מפרש" בסך 75,000 ₪ מנותב, כך לדברי המנהלת, לטובת הרצאות מומחים לחדר המורים.

הנהגת הורים: מסיבות השמורות עימה, מונעת מנהלת בית הספר את הצטרפות הנהגת ההורים לפורום ועדי ההורים היישובי, שהוא הארגון היחיד שהוכר על ידי משרד החינוך כמייצג את כלל הורי בתי הספר בישראל. עד כה, טרם העבירה מנהלת בית הספר את התשלום הנדרש להצטרפות הנהגת ההורים לפורום, זאת למרות שנתקבלה על כך החלטה מפורשת של הנהגת ההורים, נגבה התשלום מכלל הורי בית הספר, וההחלטה קיבלה אף ביטוי בישיבה עם מפקחות בית הספר כבר באוקטובר 2017. פניות שנשלחו למנהלת בית הספר בניסיון לברר את הנושא נותרו ללא מענה. התנהלות זאת מצטרפת לדה-לגיטימציה שמכוונת כלפי הנהגת ההורים, וביצירת פורומים אלטרנטיביים שמקובלים יותר על המנהלת. יו"ר הנהגת ההורים בשנה שעברה קיבל לביתו התראה לפני נקיטת הליכים בגין הוצאת לשון הרע לכאורה, על כך "שהעז" לעשות תפקידו נאמנה, לייצג את הורי בית הספר ולשקף את הבעיות הרבות שהיו ועדיין קיימות. תביעות לשון הרע, כך מסתבר, מהוות פרקטיקה מקובלת במחוזותינו להשתיק ביקורת לגיטימית.

מצופה ממנהל בית הספר לנווט את הספינה עבור כולם, גם כשהמים סוערים וגם כשהם רגועים. מנהל בית הספר צריך להיות הדמות המגשרת, המפשרת, הוא איש המקצוע. במקום זה, מנהלת בית הספר אצלנו היא הגורם לפערים ולקונפליקטים.

לסיכום, בתום שנת ניהול רביעית, בית הספר נמצא עדיין בשלבי דיון, בחינה והתמודדות עם נושאים שברובם "היו על השולחן" כבר בשנה הראשונה לכהונתה של מנהלת בית הספר. הזמן אינו עומד במקום. הצטרפותו של בית הספר לתכנית "מפרש" תיתן את אותותיה, אם בכלל, כשהילדים, שהתחילו את כיתה א' עם כניסתה של הגב' פסנטין לתפקיד, יסיימו כבר את בית הספר. עיון בפניית הנהגת ההורים למפקחות משרד החינוך מיום 16/01/2017 (עותק מצורף כאן) מלמד שמעט מאוד השתנה מאז.

איננו מערערים על נכונותה של הגב' פסנטין לבחון שינוי, **אלא על יכולתה להוביל וליישם שינוי.** ארבע שנות הניהול שמסתיימות בימים אלו אין בהן להעיד על יכולות כאלו. יתרה מזאת, אנו סבורים שמנהל מוכשר ומיומן

מסוגל ליזום ולהוביל שינויים בכוחות עצמו ואינו זקוק למיקור חוץ של יכולות אלו. בית הספר "קשת", בהנהלתה של הגב' פסנטין, נשען באופן עקבי וכמעט מוחלט על מקורות חיצוניים להנעת גלגלי העשייה. אנו מכירים בכך שתהליכי שינוי דורשים זמן, ידע ומיומנות. אלא שבמקרה זה, אנחנו נדרשים לשים מבטחנו, ואת ילדינו, בידי מי שעד כה לא הוכיחה מסוגלות, מנהיגות ויכולת להוביל תהליכים שיש תוצאה מדידה וברורה בסופם.

אמירותיה של מנהלת בית הספר עצמה ממחישות יותר מכל את הפער העצום בין תפיסתה את התפקיד לבין צורכי ואופי קהילת בית הספר שלנו. במסגרת ערב עיון בנושא חינוך שנערך בישוב (שאליו הוזמנו כל מנהלות בתי הספר בישוב), סיפרה מנהלת בית הספר שהחליטה לעבור מניהול בתי ספר תיכוניים לניהול בתי ספר יסודיים משום שנמאס לה להיות קבלן שיפוצים והעדיפה להיות קבלן שלד. הגם שברור שמדובר במטאפורה, יש בכך כדי להעיד דבר מה על הלך הרוח. אם נשתמש באותה מטאפורה, הרי שבית הספר "קשת" אינו זקוק לקבלן, אלא למעצב רגיש ומוכשר שידע "לזרוק" את הצבע הנכון במקום הנכון ולחדד את "חומר הגלם" המשובח הבא בשעריו.

מה בסך הכל אנחנו רוצים? - לשלוח את ילדנו לבית הספר בידיעה שיהיו מוגנים, יקבלו חינוך מצוין, ויחזרו הביתה מאושרים ושמחים. לצערנו, רובנו סבורים שבית הספר לוקה בכל אחד מהפרמטרים הללו.

אנחנו לא רוצים להתפשר על רמת ניהול בית הספר, הפוגעת בסופו של דבר באיכות החינוך, בקשר בין המורים והתלמידים ובקשר בין ההורים והמורים - וכפועל יוצא, באקלים הבית ספרי. אחרי שנת פיקוח אינטנסיבית, שבה לא חל שינוי או שיפור משמעותי בבית הספר, וכעת לאחר כבר ארבע שנים של מתן הזדמנות למנהלת בית הספר, אנחנו סבורים שהגיע הזמן לתת הזדמנות חדשה לבית הספר ולתלמידים הלומדים בו כעת ובעתיד. יודגש שוב, שאנו מאמינים בצוות חדר המורים, ובטוחים שבניהול נכון יכולים לחול שינוי ושיפור משמעותיים.

אנחנו מבקשים, שבמסגרת שיקולכם והחלטותיכם על עתיד בית הספר תילקח פנייתנו זו בחשבון, יחד עם העמדה הברורה של מחלקת החינוך של המועצה כפי שהוצגה לכם. ציפייתנו, שהשיקול העיקרי שינחה את קבלת החלטות יתמקד בטובת תלמידי בית הספר, ובהתעלם משיקולים זרים והשפעת הסתדרות המורים.

בברכה,

הנהגת הורים, בית ספר "קשת" כוכב יאיר-צור יגאל

keshetpta@gmail.com

העתקים:

- מר שימי אליאל, ראש מועצה, מועצה מקומית כוכב יאיר-צור יגאל shimi@kyair.org.il
- הגב' ירונה פוליטי, מנהלת מחלקת חינוך, מועצה מקומית כוכב יאיר-צור יגאל yarona@kyair.org.il
- מר שלומי ליברמן, חבר מועצה, מחזיק תיק החינוך, מועצה מקומית כוכב יאיר-צור יגאל shlomi.liberman@dell.com
- חברי הנהגת ההורים, בית ספר "קשת" כוכב-יאיר צור-יגאל.
- פורום ועדי ההורים הישובים, office@forumhorim.org

נספח א'

פניית הנהגת ההורים למפקחות משרד החינוך מיום 16/01/2017

מפגש הנהגת הורים ביה"ס "קשת" כוכב יאיר עם מפקחת בית הספר גב' צלילה גולן – 16/01/2017

- חשוב לנו לציין שאנחנו הנציגים של התלמידים ושל ההורים בראש ובראשונה. מבחינתנו התלמידים חייבים להיות במרכז השיח.
- אנו רוצים את טובת בית הספר והתלמידים ושואפים לחינוך נהדר לילדינו באווירה טובה ורגועה ועם מתן גיבוי לצוות בית הספר.
- אנו רוצים שבית הספר יתנהל בצורה מייטבית על פי החוקים והנהלים ושיהיה שיתוף פעולה פורה, רציני והדדי בין צוות בית הספר להורים.

ביקשנו את הפגישה הזו משום שאנחנו מרגישים שהגענו לנקודת קיצון במסגרת יחסי בית ספר-הורים. מטרת הפגישה מבחינתנו היא להציף והציג את הבעיות שאנחנו נתקלים בהן על מנת שיינתן פתרון מקצועי, ענייני ואובייקטיבי שיאפשר התנהלות נאותה בבית הספר.

רקע:

אביגיל מונתה לתפקיד מנהלת בית הספר באוגוסט 2014. ביוני 2015, פחות משנה לאחר מינויה – כונסה הנהגת ההורים דאז במטרה לקרוא להדחתה של אביגיל. קריאת ההדחה סוכלה על ידי נציגי הנהגה, שחשבו שהמהלך לא נכון ושראו לתת להנהלת בית הספר זמן נוסף להתייצבות, ושעל הנהגת ההורים לתת גב ושיתוף פעולה על מנת לקדם את בית הספר לטובת התלמידים.

ההנהגה הנוכחית נבחרה תחת ההנהגה הקודמת ופעלה במטרה להשקיט את המערכת.

- אחת הטענות שחזרה על עצמה היא ש"ההורים בעייתיים". ההנהגה הנוכחית דאגה כבר בתחילת שנה שעברה להורדה למינימום של כניסה של הורים לקמפוס וכן להתערבות בתוך בית הספר. יש לציין שהן המורות והן אביגיל בירכו מאוד על שינוי זה.
- לפעול להעצמת צוות בית הספר על מנת ש"יקחו את המושכות".
- יצירת תשתית לשיתוף פעולה.

אנחנו נמצאים כעת בשנה השלישית לכהונתה של אביגיל כמנהלת בית הספר. במהלך התקופה חלה התקדמות במספר תחומים שראוי וצריך לצייןם:

- החלפת יועצת בית הספר
- פגישות התלמידים עם המנהלת
- שיפור בתקשורת להורים (העברת מסרים ועדכונים בכתב)
- שיפור בטיפול באירועי אלימות
- חזות: לקח זמן, אך המלאכה הושלמה
- יום פעילות (ODT) [במקום טיול לירושלים, שבוטל]
- שיתוף פעולה עם הצופים
- הפעלת תוכנית מגשרים (אם כי אין לנו מידע ומדדים אם אכן מתקיימת באופן סדיר וקבוע כמשהו מובנה בשגרת היום של הילדים)

יחד עם זאת, ישנם נושאים ותחומים מהותיים שלא חלה בהם כל התקדמות, ואף רגרסיה במובנים מסויימים. עיקר הבעיות:

- תלמידי בית הספר הם אלו שאמורים להיות במרכז הדיון ומערך השיקולים בכל תחום וסוגייה שעולה בבית הספר. תחת זאת, המרכז כמעט תמיד הוא צוות המורים וטובתו.

- אי לקיחת אחריות על ידי הנהלת בית הספר והצוות. יתרה מזאת, הטלת אשם על כל גורם אפשרי אחר והיעדר מחשבה/ דיון/ הצעה לפתרון
- התייחסות להנהגת ההורים כאל גורם מפריע, למרות כל ניסיונותינו לשיתוף פעולה פרודוקטיבי למען הילדים ובית הספר. הצוות מייחס להנהגת ההורים אינטרסים מנוגדים שאלו של צוות ההוראה במקום להבין את הערך הרב שיש בשיתוף הפעולה

שלושת הנושאים הללו עוברים כחוט השני כמעט בכל ההתנהלות של בית הספר, והממשקים בין בית הספר, הילדים וההורים.

אספנו מספר דוגמאות להמחשה, בחלוקה לתתי נושאים:

נושא	פירוט	דוגמאות להמחשה
אקלים	תוצאות מיצ"ב	<ul style="list-style-type: none"> כבר ב- 2015 דווח על תוצאות מיצ"ב המצביעות על בעיה קשה באקלים החברתי בבית הספר. פורום הנהגת ההורים ביקש מהנהלת בית הספר להצביע על הנקודות הבעייתיות המרכזיות ולגבש תוכנית טיפול ופעולה. לאחר תזכורת חוזרות ונישנות (הנושא עלה בכל מפגש) – נמסר ביולי 2016 שהצוות שוקד על תוכנית תלת-שנתית, שתוצג בפני ההורים. עד היום – לא הוצג דבר, למעט שינוי לוח הצלולים. למעשה, הפעילות היחידה שאנו מכירים שהתקיימה בבית הספר בניסיון לתת מענה לבעיות האקלים הייתה ביוזמת הנהגת ההורים, ובתשלום משותף ("מצמיחים" ו"פרפרים של עומר")
	שיח על ילדים עם גורמים לא קשורים/ מוסמכים (בניגוד לאמור בתקנון שירות עובדי הוראה)	<ul style="list-style-type: none"> בעיקר על בעיות התנהגות/ לימודים של ילדים תקנון שירות עובדי הוראה - סעיף 20א: "לא ימסור המורה פרטים כלשהם על תלמידיו, אלא למנהל, למחנך הכיתה, להורים או לאפוטרופסיים"
	ארועי אלימות בין תלמידים בבתי הספר	<ul style="list-style-type: none"> אין נוהל מסודר של תיקשור להורי הפוגע והנפגע בעקבות ארוע וביורר בית ספרי כמתחייב ("חובה לידע את הורי התלמיד, גם כשהתלמיד מפר כללי התנהגות וגם כשהוא נפגע כתוצאה מהפרה שנעשתה ע"י תלמיד אחר"). ברוב המקרים ההורים מיוזעים מהילד על מה שארע במהלך היום אין רישום מסודר, או לפחות לא ידוע לנו על כזה, בבית הספר שמתעד ברורים בעקבות מקרי אלימות כמתחייב ("חובה לתעד את האירועים ואת העונשים שננקטו: תאריכים, דרכי טיפול, דרכי תגובה ותכתובת") חוזר הוראות קבע – חוזר מנכ"ל הוראות קבע – אקלים חינוכי מיטבי
	יחס מורים לתלמידים, איירת לימודים	<ul style="list-style-type: none"> תקשורת בצעקות תוך יצירת אוירת פחד כלפי התלמידים. ילדים לא רואים בצוות גורם מתווך או מסייע. משדרים מסרים להורים "אם תתערבו, רק יכעסו עליי אחרי זה עוד יותר" ברור חלקי או חסר של אירועים
	שיח על מורים וגורמים מקצועיים	<ul style="list-style-type: none"> "היא יצאה ממני בוכה", "נכנסתי בה", "אגלה מי התלונן וישלמו על זה"
	אווירת חדר המורים	<ul style="list-style-type: none"> מורות שפנו בתלונות על התנהלות לפיקוח – כבר אינן נמצאות בבית הספר מיעוט יוזמות נראות לעיין, תחושה שברוב המקרים העבודה נעשית אבל שום פרוייקט "מעבר" אינו מתרומם נבחרים פתרונות קלים לביצוע – דוגמא: המרת טיול בית ספרי בירושלים ליום ODT בישוב על ידי מפעיל חיצוני
	מוגנות	<ul style="list-style-type: none"> מורה תורן בהפסקות - אין זיהוי והכוונה. ילדים צריכים להגיע לחדר מורים, לדפוק על הדלת ולחכות שיענו להם. נענים בגסות
	תקנון	<ul style="list-style-type: none"> תהליך שהתחיל יפה בשיתוף פעולה. השקעה רבה של צוות הורים. הסתיים בצורה צורמת מאוד, תוך התעלמות מוחלטת מבקשות ההנהגה לבחון את התקנון לפני פרסומו ולנסחו בצורה הודדית יותר. מתוך התחשבות בצוות ועל מנת שלא לפגוע בילדים - הוחלט שלא להתנגד לפרסום התקנון. גישת הנהלת בית הספר: הנהגת ההורים חיבלה בתהליך והמרידה הורים שלא לחתום על התקנון. יש לציין שלמרות התנגדות הנהגת הורים הוצג מצג שווא כלפי כלל ההורים כאילו התקנון נעשה בשת"פ מלא עם הנהגת הורים. גם כאן מתוך רצון לא "לשבור את הכלים" לא יצאה הבהרה מטעם הנהגת הורים למרות הרצון העז להציג להורים את האמת.
	דה-לגיטימציה של הנהגת ההורים	<ul style="list-style-type: none"> פנייה להורים מחוץ להנהגת ההורים על מנת לקדם יוזמות בבית הספר, ללא שיתוף או ידוע של הנהגת ההורים יישום החלטות למרות התנגדות הנהגת ההורים (איסוף בקבוקים כיתות ו', תקנון) "שביתה איטלקית": למרות בקשות חוזרות ונשנות, לא הוקצו מורות לליווי עבודת ועדות ההנהגה וזאת כ"תשובה" להחלטה ליישם הוראות חוזר מנכ"ל בקשר לנוכחות צוות בשיבות הנהגה (דרישה "לעגל פינות") - חוזר מנכ"ל (הוראות קבע) תשסד/4(א), ו' כסליו תשס"ד, 1 בדצמבר 2003: סעיף ה: "הקשר בין נציגות ההורים לבית הספר: מנהל בית הספר יכול להשתתף בפגישות נציגות ההורים, ללא זכות הצבעה, ולא תהיה לו מעורבות פעילה כלשהי בהליך הבחירות או בקביעת תוצאתן" דברים חיוביים שצוינו בהנהגת הורים לא מועברים למורות למרות הרצון ליצור שיח חיובי. מנגד, נראה שמסרים ואמירות נמסרות לצוות המורים בצורה שלילית ולא משקפת. מנהלנית: "נעלבה" מתוכן ברכה שצורפה לעציץ שנרכש עבורה מטעם הנהגת הורים בתחילת השנה ומאז, מפגינה יחס עוין לא מתקיימות פגישות סדורות של פורום הנהגה עם מנהלת בית הספר דחיקת יוזמות של הורים גישה מכלילה: טענות שוואטסאפ של ההורים מסית, שיש כל הזמן תלונות לפיקוח
	כיתת חינוך מיוחד	<ul style="list-style-type: none"> מכתב שנשלח להורים על ידי צוות בית הספר ביום 13/1/17 + פנייה לקבלת סיוע ותמיכה מול משרד החינוך והפיקוח

נושא	פירוט	דוגמאות להמחשה
מנהלתי	כספים	<ul style="list-style-type: none"> שימוש בכספי הורים ללא תיאום או אישור (מרקיד לטקס יום ירושלים, הסעה נוספת שהוזמנה בשל טעות של מורה אחראית) מחלף ספרים: שימוש בחשבון פרטי (בשל אי שיתוף פעולה של מנהלנית), תשלום עבור לוגיטיקה למורה ללא חשבונית. כל זאת לאחר שהנהגת הורים הרימה כבר דגל אדום. קייזו/ החזר כספים שלא נוצלו: סירוב, תקיעת תהליך, ניסיונות מתמשכים למצוא דרכים להשאיר את הכסף בידי בית הספר ניהול הגבייה והכספים במוסד החינוכי, חוזר מנכ"ל (הוראות קבע) תשס"ה/4(א), י"ח כסליו תשס"ה, 1 בדצמבר 2004 - סעיפים 5, 6 דו"ח כספי: לא הוכן על ידי הנהלת בית הספר למרות בקשות חוזרות ונשנות ניהול הגבייה והכספים במוסד החינוכי, חוזר מנכ"ל (הוראות קבע) תשס"ה/4(א), י"ח כסליו תשס"ה, 1 בדצמבר 2004 - סעיף 7 איגרת תשלומי הורים: פורסמה רק ב-2/12/2016, לאחר האשמת הנהגת ההורים והפיקוח בעיכוב הפרסום (בשלב זה, בנוף צורים כבר גבו בפועל כ- 70%) הכנסות נוספות לבית הספר - כולן תוצר של פעילות ודחיפה של הורים (צהרון, חוג סייבר והיכולת בכלל להשכיר חדרים). הכספים אמנם "שייכים" לבית הספר במסגרת הניהול העצמי, אלא שאין שקיפות באשר לסכומים ותוכנית השימוש בהם, למרות הבנות וסיכום שתוקדש לכך חשיבה משותפת (יודגש, ששני פרויקטים לקידום ושיפור חזות בית הספר התאפשרו הודות לתרומה כספית של הנהגת ההורים – שבית הספר השווה ממשאביו – וניהול והוצאה לפועל על נציגי ועדת חזות, כמעט ללא סיוע של צוות בית הספר)
	עבודה בכפוף חוזרי מנכ"ל	<ul style="list-style-type: none"> ועדה פדגוגית: סירוב לשתף נציגי הורים ועדה מלווה: סירוב לשתף נציגי הורים. בהמשך – הזמנה כצופים בלבד שימוש בטלפונים סלולריים בכיתות, גם לצורך פעילות לימודית וגם שימוש פרטי ע"י המורות שימוש תלמידים באמצעי קצה לצורכי למידה, חוזר מנכ"ל תשע"ז/1(א), כ"ח באב תשע"ו, 01 בספטמבר 2016 סעיפים 2.3, 2.4.2 והמלצות חוזר " אורחות חיים במוסדות החינוך - שימוש מושכל בטלפונים סלולאריים" מסיבות סיום כיתות ו': גיוס כספים בתוך בית הספר ושימוש במקורות חיצוניים בניגוד לאמור בחוזר מנכ"ל. חוסר לקיחת אחריות של בית ספר על אירועי כיתה ו' חוזר מנכ"ל משרד החינוך - ארגון ומנהל תשלומי הורים – סעיף 4.7 (מסיבות)
	חזות	<ul style="list-style-type: none"> חדר גוונים שהושקעו בו כסף רב והמונן אנרגיה נמצא היום חודשים ספורים לאחר סיומו מוזנח ולמעשה אין נוהל מסודר לשימוש בו למרות שדובר על כך.
פדגוגיה	היעדרויות מורים הקנייה	<ul style="list-style-type: none"> שיעורים רבים מתבטלים צורך עולה בשיעורים פרטיים
	מצוינות וערך מוסף לילדים מצוינות = ערך ריק מתוכן	<ul style="list-style-type: none"> צוות מורים חסר אמביציה ונתלה ביוזמות הורים הן בפן החינוכי (שיעורים פרטים מכיתה א') והן בפן החווייתי (אירועים, פרויקטים) תל"ב: אין הכוונה פדגוגית. נתפס בעיני הצוות כפתרון לשעות ההצבה של המורות. מירב העבודה נעשית על ידי הנהגת הורים ומצד הנהלת בית הספר מגיעים בעיקר "בעיות" ולא "פתרונות". קריטריונים למצוינות – אין (למרות שנתבקש) פעילות "מצוינות" בינונית – מדעים ומתמטיקה, מתאפשר שיתוף מוגבל של ילדים פעילות חוץ: סיסמאות ופרסומים ופעילות אין רובטיקה: ניכוס ללא תרומה ממשית פעילות לרגל חגים/ אירועים מיוחדים
	חוק חינוך ממלכתי – תכנית השלמה לא מתאפשר בכלל דיון על הנושא	<ul style="list-style-type: none"> ערבית: החלטה לבטל את שיעורי הערבית, ללא שיתוף או דיון מקדים. הסרת אחריות גורפת למציאת פתרון והעברתה להורים רובטיקה ("אתם קבוצה אליטיסטית")
	חזות	<ul style="list-style-type: none"> למרות בקשות לא ניתנה הכוונה פדגוגית לפרויקטים.